

- 23 Eylül 2022 CUMA 31962 SAYILI RESMİ GAZETE DEĞİŞİKLİKLERİ EKLENEN BÖLÜMLER YEŞİL RENKLE, ÇIKARILAN BÖLÜMLER ÜSTÜ ÇİZİLİ,
- YÖNETMELİKTE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖNEMLİ HUSUSLAR KIRMIZI RENKLE METNE İŞLENMİŞTİR.

ÇİFTÇİ KAYIT SİSTEMİ YÖNETMELİĞİ

RG TARİH VE SAYISI: 27/5/2014 29012

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, tarım politikalarının oluşturulmasına yönelik olarak çiftçilere ait **tarımsal faaliyetlerin kayıt altına alınması** için kurulan Çiftçi Kayıt Sisteminin kullanılması, güncellenmesi, geliştirilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ve Çiftçi Kayıt Sistemi ile bağlı sistemlere yönelik **tarımsal destekleme programlarının** denetlenebilir, izlenebilir, raporlanabilir bir şekilde yürütülmesini sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Çiftçi Kayıt Sisteminin kurulması, kullanılması, güncellenmesi ve geliştirilmesi ile ilgili kayıt işlemlerinin izlenmesi ve raporlanmasında görev alacak birimlerin belirlenmesini, görevlerin tanımlanmasını, tarımsal faaliyetle uğraşan çiftçilerin, kayıtlarının yapılması ve düzenlenmesini, uygulanacak destekleme programlarında Çiftçi Kayıt Sisteminin genel kullanımına ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanunu, 3/6/2011 tarihli ve 639 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye **ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 410 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.**” dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: ~~Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,~~ **Tarım ve Orman Bakanlığını,**
- b) İl/ilçe müdürlüğü: ~~Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığ,~~ **Tarım ve Orman Bakanlığı** il/ilçe müdürlüğünü,
- c) Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) Sorumlusu: Bakanlık Tarım Reformu Genel Müdürlüğünce, Bakanlık merkez teşkilatı ve Bakanlık il/ilçe müdürlüklerinde belirlenen personeli/personelleri,
- ç) **Çiftçi:** Mal sahibi, kiracı, yarıcı veya ortakçı olarak devamlı veya en az bir üretim dönemi veya yetiştirme devresi tarımsal üretim yapan gerçek ve tüzel kişileri,
- d) **ÇKS Belgesi:** Düzenleme tarihi itibarıyla, çiftçilerin Çiftçi Kayıt Sisteminde yer alan bilgilerini gösterir belgeyi,
- e) **Çiftçi Belgesi:** ~~Çiftçilerin özlük ve tarımsal faaliyetlerine ilişkin bilgileri içeren, kanunen bağlı buldukları ziraat odası tarafından verilen ve o yılın tasdikini taşıyan belgeyi,~~ **Çiftçilerin özlük ve tarımsal faaliyetlerine ilişkin bilgileri içeren, kanunen bağlı buldukları ziraat odası tarafından düzenlenen ve onaylanan belgeyi,”**
- f) **Çiftçi Kayıt Formu:** Çiftçi Kayıt Sistemine kayıt yapılabilmesi ve/veya Çiftçi Kayıt Sisteminin güncellenebilmesi için başvuru sahibi çiftçilerden talep edilen ve bir örneği **EK-1’de** yer alan formu,
- g) Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS): Bakanlık tarafından oluşturulan çiftçilerin kayıt altına alındığı tarımsal veri tabanını,
- ğ) ÇKS il sistem sorumlusu: ÇKS’nin il düzeyinde sorumluluğunu üstlenen ve il müdürlüğü tarafından görevlendirilen personeli/personelleri,
- h) ÇKS ilçe sistem sorumlusu: ÇKS’nin ilçe düzeyinde sorumluluğunu üstlenen ve il/ilçe müdürlüğü tarafından görevlendirilen personeli/personelleri,
- ı) ÇKS sistem yöneticisi: Bakanlık merkez teşkilatında görevli ÇKS’ye ilişkin iş ve işlemleri takip etmekle görevli personeli/personelleri,

i) **ÇKS tarım parseli**: Tarım arazisi sınırları içerisinde kalan ve salt tarımsal üretim faaliyeti gerçekleştirilen her bir arazi parçasını,

j) Destekleme uygulamaları sorumlusu: Bakanlık merkez teşkilatında ÇKS'ye bağlı destekleme uygulamalarına yönelik iş ve işlemleri takip etmekle görevli personeli/personelleri,

k) E-devlet kapısı: Kamu hizmetlerinin ortak platformda, tek kapıdan (portal) sunumunu ve vatandaşın devlet hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve etkin bir şekilde erişimini sağlayan internet sitesini,

l) **Fiili kullanım**: Tarım arazisi hissedarlarının kendi aralarında anlaşmak suretiyle ya da uzun zaman sonucu fiili kullanım durumu oluşmuş, hissedar oldukları **ya da olmadıkları** tarım arazilerinin belirlenen bölümlerinin kullanımını,

m) **Fiili kullanım taahhütnamesi**: EK-6'da yer alan belgeyi,

n) İl/ilçe keşif komisyonu: Kadastro geçmemiş birimler, parsel yenileme çalışmaları devam eden alanlar, toplulaştırma kararı alınmış ve toplulaştırma çalışması bitirilmemiş alanlar için il ve ilçelerde; il/ilçe müdürlüğü teknik elemanının başkanlığında, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü teknik elemanı, ormanlık veya ormanla ilişkili alanlarda il ve ilçelerdeki Orman Genel Müdürlüğüne bağlı kurumun teknik elemanı, ziraat odasının olduğu yerlerde ziraat odasının yetkili temsilcisi ve köy/mahalle muhtarından oluşan komisyonu,

o) İl tahkim komisyonu: İl müdürlüğünden sorumlu vali yardımcısının başkanlığında, Bakanlık İl Müdürü, il müdürlüğünden ilgili şube müdürü, Millî Emlâk Müdürü, Tapu Müdürü, Kadastro Müdürü, Orman Genel Müdürlüğünün il teşkilatındaki birim amiri, ziraat odasının olduğu yerlerde ziraat odasının yetkili temsilcisi ve mülki amirin uygun gördüğü tarımsal faaliyetlerle ilişkili yerel sivil toplum kuruluşlarından birinin yetkili temsilcilerinden oluşan komisyonu,

ö) İlçe tahkim komisyonu: Kaymakamın başkanlığında, Bakanlık İlçe Müdürü, Mal Müdürü, Tapu Müdürü, ormanlık veya ormanla ilişkili alanlarda Orman Genel Müdürlüğünün ilçe teşkilatındaki birim amiri, ziraat odasının olduğu yerlerde ziraat odasının yetkili temsilcisi ve mülki amirin uygun gördüğü tarımsal faaliyetlerle ilişkili yerel sivil toplum kuruluşlarından birinin yetkili temsilcisinden oluşan komisyonu,

p) İl/ilçe tespit komisyonu: Örnekleme yöntemi ile yapılacak tespit çalışmaları, üretim bilgilerine yönelik çalışmalar ile kullanımı ihtilafı araziler için ve Bakanlıkça yürütülen destekleme uygulamaları çerçevesinde yapılacak tespit çalışmalarında il ve ilçelerde; il/ilçe müdürlüğünde görevli en az iki teknik personel, CBS Sorumlusu ve köy/mahalle muhtarından oluşan komisyonu,

r) **İzleyici**: ÇKS'ye kayıt ve/veya güncelleme yapma yetkisi bulunmayan, ilgisi gereği, sınırları Bakanlık tarafından belirlenen ölçülerde **inceleme, kontrol ve denetim amaçlı olarak ÇKS'de kayıtlı bilgi ve raporları görebilen kullanıcıyı,**

ÇKS'ye kayıt ve/veya güncelleme yapma yetkisi bulunmayan, ilgisi gereği, sınırları Bakanlık tarafından belirlenen ölçülerde inceleme, ÇKS'de kayıtlı bilgi ve raporları görebilen kullanıcıyı,"

s) Keşif raporu: İl/ilçe keşif komisyonu tarafından düzenlenen ve EK-2'de yer alan belgeyi,

ş) Kira sözleşmesi: EK-4'te yer alan belgeyi,

t) KPS: İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından sağlanan Kimlik Paylaşım Sistemini,

u) Kullanıcı adı ve şifre: Sisteme giriş yapacak kullanıcılara verilecek ad ve parolayı,

ü) **Muvafakatname**: EK-7'de yer alan belgeyi,

v) Sözleşmeli üretim: Üretici ve yetiştiriciler ile diğer gerçek ve tüzel kişilerin karşılıklı menfaat esaslarına dayalı yazılı akitlerle yürütülen tarımsal üretim şeklini,

y) **Taahhütname**: EK-5'te yer alan belgeyi,

z) TAKBİS: Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından sağlanan Tapu Kadastro Bilgi Sistemini,

aa) **Tarım arazisi**: Toprak, topografya ve iklimsel özellikleri tarımsal üretim için uygun olup, hâlihazırda tarımsal üretim yapılan veya yapılmaya uygun olan veya imar, ihya, ıslah edilerek tarımsal üretim yapılmaya uygun hale dönüştürülebilen arazileri,

bb) **Tarım arazisi tasarruf şekilleri**: Tarım arazilerinin kendi malı, kira ve tahsis şeklinde kullanımını,

- cc) **Tarımsal faaliyet:** Doğal kaynakları uygun girdilerle birlikte kullanarak yapılan her türlü üretim, yetiştirme, işleme ve pazarlama faaliyetlerini,
- çç) Tespit raporu: İl/ilçe tespit komisyonu tarafından düzenlenen ve **EK-3'te** yer alan belgeyi,
- dd) **Üretim yılı:** Tek yıllık ürün türleri için ürünün hasat edildiği yılı, çok yıllık ürün türleri için ekim dikim tarihi ile son hasat tarihi arasındaki her bir yılı,
- ee) VEDOP: Vergi Daireleri Otomasyon Projesini,
- ff) **Veri giriş görevlisi:** ÇKS'ye kayıt olmak ve/veya güncelleme işlemi yapmak üzere müracaat eden çiftçilerin bilgilerini sisteme kaydeden personeli,
- gg) **Vejetasyon süresi:** Her bir ürün türü için ekim/dikim tarihinden itibaren son hasat tarihine kadar geçen süreyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Uygulama Esasları

Görevli kurum ve kuruluşlar

MADDE 5 – (1) ÇKS'nin yönetimi ile ilgili idari konular Bakanlık **Tarım Reformu Genel Müdürlüğü**, bilgi işlem altyapısı ile ilgili teknik konulardaki iş ve işlemler, **Bakanlık Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü uygulamaya** ve kayıtların doğruluğunu sağlamaya ilişkin iş ve işlemler **il/ilçe tahkim komisyonları, il/ilçe keşif komisyonları, il/ilçe tespit komisyonları ve il/ilçe müdürlükleri** tarafından yürütülür.

(2) Bu Yönetmelikte belirlenen esaslar çerçevesinde Bakanlık tarafından ÇKS kayıtlarının yapılması ve/veya güncellenmesi amacıyla **çiftçilere elektronik ortamda başvuru yapma yetkisi** verilebilir.

(3) ÇKS'ye girişi yapılan bilgiler, Bakanlık tarafından kontrol edildikten sonra ödemeye esas alınır.

Çiftçilerin ÇKS'ye kayıt olması, kontrollerin yapılması ve ÇKS'nin güncellenmesi

MADDE 6 – (1) Çiftçiler ÇKS'ye kayıt olabilmek, ÇKS kayıtlarını güncellemek için, istenen bilgi ve belgelerle, il/ilçe müdürlüklerine başvurabilirler. Birden fazla ilçe sınırları dahilinde tarımsal faaliyet sürdüren çiftçiler ÇKS'ye kayıt olmak için, başvurularını **tarım arazisinin bulunduğu yerleşim birimlerinden herhangi birinin bulunduğu ilçe müdürlüğüne, arazi merkez ilçede ise il müdürlüğüne yaparlar.** Çiftçiler, **ÇKS başvurusuna ilişkin Bakanlıkça yetki verilen iş ve işlemlerini e-Devlet Kapısı üzerinden de yapabilir.** Bakanlıkça yetki verilmesi halinde yetki verilen iş ve işlemlerini kendileri internet üzerinden Bakanlıkça sağlanacak ÇKS uygulaması ve/veya e-devlet kapısı üzerinden de yapabilirler.

(2) (~~Değişik: RG-30/12/2014-29221 mükerrer~~) ~~Üretim yılına ilişkin çiftçi başvuruları üretim yılının 30 Haziran tarihinde sona erer.~~ Çiftçilerin bu tarihten sonra sahip oldukları veya kiraladıkları tarım arazileri hariç olmak üzere ÇKS'ye yeni bir çiftçi ve arazi kaydı yapılamaz. Ancak çiftçiler, çinde bulunulan üretim yılında ÇKS'ye kayıtlı tarım arazileri üzerindeki üretim bilgilerinin güncellenmesini, üretim yılının 15 Temmuz 15 Ağustos tarihleri arasında yapabilirler. ~~Mücbir sebeplerden kaynaklanan üretim bilgisi değişiklikleri üretim yılı içerisinde yapılabilir.~~

Üretim yılına ilişkin çiftçi başvuruları bir önceki yılın 1 Eylül tarihinde başlar ve üretim yılının 31 Aralık tarihinde sona erer. Çiftçilerin bu tarihten sonra sahip oldukları veya kiraladıkları tarım arazileri hariç olmak üzere ÇKS'ye yeni bir çiftçi ve arazi kaydı yapılamaz. Ancak çiftçiler, içinde bulunulan üretim yılında ÇKS'ye kayıtlı tarım arazileri üzerindeki üretim bilgilerinin güncellenmesini, **üretim yılının şubat ayı içerisinde yapabilirler.** Bu tarihlerin resmî tatil ve hafta sonuna rastlaması durumunda başvuru süresi ilk mesai günü sonuna kadar devam eder.”

(3) ÇKS'ye kayıt edilmek üzere çiftçiler tarafından beyan edilen tarım arazileri için yapılacak üretim bilgileri kaydında, üretim alanı, CBS sorumlusu tarafından belirlenen tarım parseli alanını geçemez.

(4) Çiftçilere EK-1'deki **formlar** elektronik ortamda veya basılı olarak verilir.

(5) Çiftçiler ÇKS'ye başvuru sırasında tarımsal faaliyette buldukları arazilerin ve tarımsal faaliyetlerine ilişkin bilgilerin tamamının beyan edilmesinden ve başvuruları sırasında teslim ettikleri belgelerdeki ve/veya internet üzerinden yapılan başvurularda beyan edilen bilgilerin doğru olmasından sorumludurlar.

(6) Kayıt süresince, başvuru sahipleri tarafından doldurulan çiftçi kayıt formları ve istenecek diğer bilgi belgeler, il/ilçe müdürlüklerince teslim alınarak her çiftçi için açılacak dosyada saklanır. İnternet üzerinden müracaat eden çiftçilerin bilgileri Bakanlık veri tabanında saklanır, söz konusu başvurularda dair, il/ilçe sistem sorumlularınca, sistemden alınacak ÇKS Belgesi çiftçinin dosyasında muhafaza edilir.

Kayıt süresince, başvuru sahipleri tarafından doldurulan çiftçi kayıt formları ve istenecek diğer bilgi-belgeler, il/ilçe müdürlüklerince teslim alınarak her çiftçi için fiziki ortamda, e-Devlet Kapısı üzerinden yapılan müracaatlarda ise söz konusu bilgi ve belgeler Bakanlık bilgi sistemlerinde muhafaza edilir.”

Çiftçilerden istenecek bilgi ve belgeler

MADDE 7 – (1) ÇKS'ye **kaydolmak** veya **kayıtlarını güncellemek** üzere il/ilçe müdürlüklerine başvuruda bulunan çiftçilerden, Çiftçi Kayıt Formu (**EK-1**) istenir. İnternet ortamından ve/veya **e-devlet kapısı** üzerinden yapılan başvurularda sistemdeki ilgili alanlar doldurulur.

(2) Çiftçilerden, çiftçi kayıt formlarında ve/veya sistemdeki ilgili alanlarda, **kendilerine ve arazisini kullandığı kişilere ait kimlik ve tüzel kişilik bilgilerinin beyanları** istenir.

a) Gerçek kişiler tarafından beyan edilen kimlik bilgileri KPS bilgileri ile eşleştirilir. Beyan edilen kimlik bilgileri ile KPS bilgileri eşleşmeyen çiftçilerden Nüfus Müdürlüğünden onaylı Nüfus Kayıt Örneği ve KPS bilgilerinin düzeltilmesi istenir. Nüfus Müdürlüğünden alınan kayıt örneklerindeki bilgiler esas alınır.

b) Tüzel kişiler tarafından beyan edilen bilgiler VEDOP bilgileri ile eşleştirilir. Beyan edilen bilgiler ile VEDOP bilgileri eşleşmeyen çiftçilerden, VEDOP bilgilerinin düzeltilmesi istenir. Tüzel kişiliği temsile yetkili olanların başvuru sırasında (**Mülga ibare: RG-25/4/2021-31465**) yetki belgesi istenir.

(3) ÇKS'ye kaydolmak üzere başvuruda bulunan çiftçilerden, çiftçi kayıt formlarında veya sistemdeki **“e-Devlet Kapısında”** ilgili alanlarda **kadastro geçmiş birimlerdeki tarım arazileri için tapu kayıtları beyanı** istenir.

a) Tapu kaydı beyanları ile TAKBİS kayıtları eşleşmeyen arazilerde TAKBİS kayıtları esas alınır.

b) Tescil işlemleri tamamlanmış birimlerde TAKBİS sisteminden erişilemeyen Tapu kayıtları dikkate alınmaz. Bu tapuların TAKBİS'e kayıt edilmesi esastır.

(4) **Kadastro geçmeyen araziler için köşe noktaları koordinat değerlerini içeren EK-2'de yer alan keşif raporu** istenir.

(5) Parsel yenileme (arazi toplulaştırması ve/veya Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından yapılan her türlü parsel yenileme) çalışmalarının yapıldığı yıl ile aynı üretim yılında, çiftçilerin tarımsal faaliyette buldukları eski arazileri için, eski tapu kayıtları dikkate alınarak ve/veya yerinde tespit çalışmaları yapılarak düzenlenen köşe noktaları koordinat değerlerini içeren EK-2'de yer alan keşif raporu istenir.

(6) **Tarım arazisinin mülkiyeti ve kullanımını gösterir belgelerden;**

a) Başvuruda bulunulan arazilere ait **tapu bilgilerinin doğrulanması TAKBİS üzerinden** yapılır.

b) **Çiftçinin mülkiyeti kendisine ait hisse oranları belli arazilerinin ÇKS'ye kaydı için tapu kaydı esas alınır.**

c) Ormandan tahsisli araziler hariç olmak üzere, **çiftçinin mülkiyeti kendisine ait olmayan**, ancak hisse oranları belli araziler için **tapu kayıtları beyanı ve bu arazilerin kayıtlarında EK-4'de yer alan kira sözleşmesi** istenir.

c) Tarım arazisini işleyen çiftçinin bu arazide kendine ait hissesi olması durumunda EK-4'te yer alan hissedarlarla yapılmış kira sözleşmesi istenir. **Söz konusu tarım arazisi ile ilgili kira sözleşmesine sahip olunmaması halinde EK-7'de yer alan muvafakatname**, bunun mümkün olmaması halinde **EK-5'te yer alan taahhütname** istenir.

d) ~~Birden fazla parselde hissesi olmakla birlikte fiili kullanım neticesi hissedar olduğu veya olmadığı parsellerde fiilen tarımsal faaliyette bulunan çiftçinin o parseller için kira sözleşmesi, söz konusu tarım arazisi ile ilgili kira sözleşmesine sahip olmaması halinde EK-7'de yer alan~~

~~muvafakatname, bunun mümkün olmaması halinde EK-6'da yer alan fiili kullanım taahhütname~~ ile müracaat etmesi esastır.

Fiilen tarımsal faaliyette bulunulan, mirasçı oldukları ya da olmadıkları tarım arazileri ile tarım arazisi hissedarlarının kendi aralarında anlaşmak suretiyle ya da uzun zaman sonucu fiili kullanım durumu oluşmuş, hissedar oldukları ya da olmadıkları tarım arazilerinin belirlenen bölümlerinin kullanımı için EK-6'da yer alan fiili kullanım taahhütname ile müracaat etmesi esastır. Fiili kullanıma konu araziler tespit komisyonları tarafından yerinde yapılan kontroller sonrasında kaydedilir.”

e) **Veraseten iştirak olup, hisse oranları belli olmayan arazilerin hissedar olmayan çiftçi tarafından kullanılması durumunda** tüm hissedarlarla yapılmış EK-4'te yer alan kira sözleşmesi istenir. Bu arazileri hissedarlardan birinin kullanması durumunda diğer hissedarlarla yapılmış EK-4'te yer alan kira sözleşmesi istenir. **Tarım arazisini işleyen hissedarın söz konusu kira sözleşmesine sahip olmaması halinde EK-7'de yer alan muvafakatname,** bunun mümkün olmaması halinde EK-5'te yer alan taahhütname veya EK-6'da yer alan fiili kullanım taahhütname istenir.

f) Aynı köy veya mahallede birden fazla parselde hissesi olmakla birlikte fiili kullanım neticesi hissedar olduğu veya olmadığı parsellerde fiilen tarımsal faaliyette bulunan çiftçi hissedarı olduğu diğer parsellerdeki haklarından feragat eder. Ancak çiftçinin fiili kullanımında olan arazilerin toplam alanı, sahibi olduğu arazilerin toplam alanından fazla olamaz.

g) **Kira sözleşmesinde belirtilmek kaydıyla, kiracı kiraladığı tarım arazisini bir başka çiftçiye kiralayabilir. Bu durumdaki arazilerin ÇKS'ye kaydı için her iki kira sözleşmesi de istenir.**

ğ) Kira sözleşmesine konu arazilerin ÇKS kayıtları sözleşmenin feshi veya sözleşmede belirtilen sürenin sonuna kadar devam eder.

Kira sözleşmesine konu arazilerin ÇKS kayıtları sözleşmenin feshi veya sözleşmede belirtilen sürenin sonuna kadar devam eder. Kira sözleşmesinin tek taraflı feshi veya muvafakatnamenin geri alınması halinde noter marifetiyle yapılan fesih ihbar işlemiyle muvafakatnamenin geri alınması işleminin tebliğ/tebellüğ belgeleri ile birlikte il/ilçe müdürlüğüne ibraz edilmesi gerekir.”

h) Çiftçinin kullanımına verilen orman arazilerinin kaydı için tahsis belgesi istenir.

i) ~~Hazine adına tespit ve tescil edilmiş ve/veya devletin hüküm ve tasarrufu altında olan tarım arazilerinin~~ zilyetlikle iktisabı mümkün olmadığından, ~~tarım arazisini işleyen şahsın bu yeri defterdarlıktan veya mal müdürlüğünden kiraladığına dair kira sözleşmesi istenir.~~

Taksitli satışlara konu araziler hariç olmak üzere hazine adına tespit ve tescil edilmiş ve/veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan tarım arazilerinin zilyetlikle iktisabı mümkün olmadığından, tarım arazisini işleyen şahsın bu yeri defterdarlıktan veya mal müdürlüğünden kiraladığına dair kira sözleşmesi istenir.”

i) Tarım arazisi köy tüzel kişiliğine ait ise; kiracı çiftçi ile muhtar ve iki-aza arasında yapılan EK-4A'da yer alan kira sözleşmesi, kanunla büyük şehir olan illerde mahalle statüsü kazanan köy tüzel kişiliğine ait tarım arazilerinde ise kiracı çiftçi ile ilgili belediye başkanlığı arasında yapılan EK-4B'de yer alan kira sözleşmesi istenir.

j) **Kadastro geçmiş ve tapu sicilinde tescili bulunmayan mülkiyeti ihtilafli tarım arazilerinde;** kadastro sırasında maliki belirlenmiş ise; maliki gösterir kadastro/tapulama tutanağı, malik ölmüş ise kadastro/tapulama tutanağı ile mirasçılarını gösterir mahkemenin veya noterden alınmış veraset belgesinin aslı ya da onaylanmış sureti ve tarım arazisinin başvuru bulunan kişi tarafından halen kullanıldığını gösterir keşif komisyonunca düzenlenmiş köşe noktaları koordinat değerlerini içeren EK-2'de yer alan **keşif raporu** istenir.

(7) ~~ÇKS'ye kayıt olacak veya ÇKS kayıtlarını güncelleyecek çiftçilerden Çiftçi Belgesi~~ istenir. Yürütülen diğer uygulamalar için alınan belgeler geçerlidir.

ÇKS'ye ilk defa kayıt olacak çiftçilerden kanunen bağlı oldukları ziraat odalarının herhangi birinden almış olduğu Çiftçi Belgesi istenir. Bakanlıkça yürütülen diğer uygulamalar için alınan belgeler geçerlidir.”

(8) Vesayet altındaki kişiler için vesayete ilişkin mahkeme kararının onaylı sureti istenir. Vesayet altındaki kişiler vasileri aracılığı ile başvurabilirler. Gerekli bilgiler vasi tarafından sağlanır ve dosya vesayet altındaki kişi adına açılır.

(9) Bu maddede düzenlenen **kira sözleşmesi, muvafakatname, taahhütnamelerin muhtar ve aza huzurunda imzalanmış ve muhtar tarafından onaylanmış olması** gerekir.

(10) ~~Çiftçinin tek başına sahibi olduğu araziler hariç hissedar olduğu veya olmadığı ancak fiili kullanımında olan arazilere münhasır olmak üzere ÇKS kayıtları on beş gün süreyle Bakanlık web sitesinde yayınlanmak, il/ilçe müdürlükleri ve muhtarlıklarda askıya çıkarılmak suretiyle ilan edilir.~~ Askı süresince herhangi bir itiraz olmaz ise kayıtlardaki bilgiler doğru kabul edilir. Daha sonra yapılacak itirazlar değerlendirmeye alınmaz ve herhangi bir hak doğurmaz. Askı süresince yapılan itirazlar il/ilçe tahkim komisyonlarınca değerlendirilerek karara bağlanır.

Çiftçinin tek başına sahibi olduğu araziler hariç hissedar olduğu veya olmadığı ancak fiili kullanımında olan arazilere münhasır olmak üzere ÇKS kayıtları on beş gün süreyle il/ilçe müdürlükleri ve muhtarlıklarda askıya çıkarılmak suretiyle ilan edilir. Askı süresince herhangi bir itiraz olmaz ise kayıtlardaki bilgiler doğru kabul edilir. Daha sonra yapılacak itirazlar değerlendirmeye alınmaz ve herhangi bir hak doğurmaz. Askı süresince yapılan itirazlar il/ilçe tahkim komisyonlarınca değerlendirilerek karara bağlanır.”

(11) **(Ek fıkra:RG-11/2/2016-29621)** Başvuru yapılan alan için tarımsal sulamada elektrik kullanan çiftçilerden abone numarasını gösterir son bir ay içinde alınmış belge istenir.

il/ilçe tahkim komisyonlarının görev, yetki ve işleyişi

MADDE 8 – (1) Tahkim komisyonları, bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması sırasında ortaya çıkan ihtilafli konuları çözmeye ve karar almaya yetkilidir. Sekretarya hizmetleri il/ilçe müdürlükleri tarafından yürütülmek üzere komisyonlar,

a) Hazırlanacak olan çalışma plânına ve gündeme göre toplanır. İlgili mevzuat ve bu Yönetmelik hükümlerine göre karar alır.

b) İl tahkim komisyonu en az beş üye, ilçe tahkim komisyonu en az dört üye ile toplanır ve kararlarını oy çokluğu ile alır. Oyların eşitliği halinde, başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Karara katılmayan üyeler gerekçelerini kararda yazılı olarak belirtir. Alınan kararlar tahkim komisyonu karar defterinde muhafaza edilir, ayrıca ÇKS’de ilgili alana kaydedilir.

~~e) Alınan kararları ilgili kişi ve kurumlara tebliğ eder ve uygulanmasını takip eder.~~

ç) Tarım Kanununun 23 üncü maddesinin uygulanmasında gerekli işlemlerin yapılması için ve gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar hakkında gerekli hukukî işlemlerin yapılması hususunda karar alır ve ilgili mercilerce uygulanması yönünde girişimde bulunur.

d) Tespitine ihtiyaç duyulan alanlar için tespit ve keşif komisyonlarını görevlendirir.

e) İl/ilçe keşif ve tespit komisyonlarının çalışmalarını bir takvime bağlayarak öngörülen sürelerde çalışmalarını sağlıklı yürütmesi için gerekli tedbirlerin alınmasını sağlar.

f) ÇKS ile ilgili il/ilçe müdürlüğünün intikal ettirdiği konuları inceler ve gerekiyorsa yerinde tespit yaparak karara bağlar.

g) Bakanlıkça yapılacak tarımsal desteklemeler ile ilgili uygulamalarda da ortaya çıkacak problemlerin çözümüne yönelik olarak gerekli tedbirleri alır. Tahkim komisyonları tarımsal destekleme uygulamalarında ortaya çıkan problemlerin çözümünde yetkilidir.

ğ) İl tahkim komisyonları il genelinde yetkili olup; merkez ilçede, ilçe tahkim komisyonlarının görevlerini de yapar.

il/ilçe keşif komisyonlarının görevleri

MADDE 9 – (1) **Keşif komisyonlarının** görevleri şunlardır.

a) Kadastro geçmemiş köylerde/mahallelerde ÇKS’ye kayıt olmak amacıyla il/ilçe müdürlüklerine ilk defa başvuruda bulunan ya da daha önce ÇKS’ye kayıtlı olup yeni arazi beyan eden çiftçiler ile daha önce arazi tespiti yapıldığı halde tahkim komisyonunca arazilerinin yeniden tespitine lüzum görülen çiftçilerin **tarım arazilerini yerinde tespit eder.**

b) Parsel yenileme kararı alınmış ve çalışmaları devam eden alanlarda ÇKS’ye konu olan arazileri tespit eder.

c) Önceki yıllarda hazırlanan keşif raporlarını da dikkate alarak, kadastro geçmemiş birimlerde köşe noktaları koordinat değerlerini içeren **keşif raporunu** düzenler. Bu keşif raporu, önceki yıllarda

başvuruda bulunan çiftçilere ait arazi kayıtları için yapılan tespitte bir değişiklik olmaması durumunda, keşif komisyonu tarafından daha önce verilen keşif parsel numaraları aynı olacak şekilde düzenlenir. Keşif raporları, il/ilçe müdürlüklerinde çiftçiye ait dosyada muhafaza edilir ve varsa tapu zabıt kaydı da bu rapora eklenir. İlçelerdeki tüm keşifli araziler sistemde yer alan keşifli araziler bölümüne ayrıca kaydedilir.

ç) Kadastro geçmiş ve tapu sicilinde tescili bulunmayan mülkiyeti ihtilafı tarım arazilerinde tarım arazisinin başvuruda bulunan kişi tarafından halen kullanıldığını gösteren ve köşe noktaları koordinat değerlerini içeren keşif raporunu düzenler.

d) Kadastro geçmemiş birimlerde yapılacak çalışmalarda; ÇKS'ye kayıt olmak üzere il/ilçe müdürlüklerine başvuruda bulunan çiftçilere ait toplam tarım arazisi büyüklüğünü dikkate alarak, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün bu birimlere yönelik tahmini çalışmalarından, uydu görüntülerinden, hava fotoğraflarından, orman amenajman planları veya her nevi haritalardan, köy sınırları kayıt defterlerinden ve diğer kamu kurumlarından elde edilecek her türlü bilgi ve belgelerden, coğrafi bilgi sistemlerinden faydalanılabilir.

İl/ilçe tespit komisyonlarının görevleri

MADDE 10 – (1) Tespit komisyonlarının görevleri şunlardır.

- a) ÇKS'ye kayıtlı arazilerde örnekleme yöntemi ile üretim bilgilerine yönelik çalışmaları yapmak,
- b) Bakanlıkça yürütülen destekleme uygulamaları çerçevesinde ilgili destekleme mevzuatları gereğince yerinde tespit çalışmaları yapmak,
- c) Kullanımı ihtilafı tarım arazilerini kullanan çiftçilerin ve kullandıkları arazilerin yerinde tespitini yapmak.

ÇKS sistem yöneticisinin görevleri

MADDE 11 – (1) ÇKS sistem yöneticisinin görevleri şunlardır.

- a) ÇKS'nin uygulama ve gelişimine ilişkin çalışmaları yapmak,
- b) Kullanıcıların lokasyonunu ve yetkilerini tanımlamak,
- c) Yapılacak desteklemeleri ve ürünleri sisteme tanımlamak,
- ç) Raporlamaları düzenlemek,
- d) Bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen entegrasyonu sağlamak,
- e) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

ÇKS il sistem sorumlusunun görevleri

MADDE 12 – (1) ÇKS il sistem sorumlusunun görevleri şunlardır.

- a) ÇKS'nin il genelindeki uygulama ve gelişimine ilişkin çalışmalar yapmak,
- b) ~~İl genelinde ÇKS kullanıcılarını tanımlamak ve yetkilendirmek, Bakanlıkça yetki verilmesi halinde başvurularını internet üzerinden yapmak isteyen çiftçilere kullanıcı adı ve şifre tanımlamak,~~
İl genelinde ÇKS kullanıcılarını tanımlamak ve yetkilendirmek,
- c) Yetkilendirildiği ilde, ilçeler bazında ürün, bu ürünlere ilişkin üretim yılı içerisindeki ekim/dikim tarih aralıkları ve vejetasyon süresi ile üretim bilgilerine yönelik tanımlamaları yapmak,
- ç) Tarım Kanununun 23 üncü maddesine göre desteklemelerden yararlandırmama kararı verilen çiftçileri sisteme tanımlamak,
- d) ÇKS'ye bağlı destekleme uygulamalarına ilişkin tüm **icmal işlemlerini yürütmek,**
- e) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması sırasında ortaya çıkan ihtilafı konuları il tahkim komisyonuna iletmek,
- f) İl tahkim komisyonu kararlarını, tahkim komisyonu karar defterine işlemek ve ÇKS'ye kaydetmek,
- g) Bakanlıkça yürütülen destekleme uygulamaları kapsamında rızaen geri tahsil edilen ödemeler ile mahkeme kararlarına istinaden geri alınan destekleme ödemeleri bilgilerini ÇKS'ye kaydetmek,
- ğ) Bakanlıkça yürütülen destekleme uygulamaları kapsamında çiftçilerin açmış olduğu davalar sonucunda mahkeme kararlarına istinaden yapılan ilama bağlı ödeme bilgilerini ÇKS'ye kaydetmek,

h) Bakanlıkça yürütülen destekleme uygulamaları kapsamında kesinleşmiş icmaller üzerinden yapılan ödemeler dışında, **teknik aksaklılar veya veri girişi hataları nedeniyle ödenemeyen destekler için oluşturulan manuel icmal bilgilerini ÇKS'ye kaydetmek.**

ÇKS ilçe sistem sorumlusunun görevleri

MADDE 13 – (1) ÇKS ilçe sistem sorumlusunun görevleri şunlardır.

- a) ÇKS'nin ilçe genelindeki uygulama ve gelişimine ilişkin çalışmalar yapmak,
- b) ~~ilçe genelinde ürün ve üretim bilgilerine yönelik tanımlamaları yapmak,~~
- c) ÇKS'ye bağlı destekleme uygulamalarına ilişkin kontrol icmal işlemlerini yürütmek,
- ç) ÇKS ve bağlı destekleme uygulamalarında il sistem sorumlusu ile koordinasyonu sağlamak,
- d) Çalışmaların iş birliği içerisinde yürütülmesi için gerekli olduğunda dosya kabul etmek ve veri girişi yapmak,
- e) ~~Bakanlıkça yetki verilmesi halinde başvurularını internet üzerinden bizzat yapmak isteyen çiftçilere kullanıcı adı ve şifre tanımlamak.~~
- f) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması sırasında ortaya çıkan ihtilafli konuları ilçe tahkim komisyonuna iletmek,
- g) İlçe tahkim komisyonu kararlarını tahkim komisyonu karar defterine işlemek ve ÇKS'ye kaydetmek."

Dosya kabul görevlisinin görevleri

MADDE 14 – (1) Dosya kabul görevlisinin görevleri şunlardır.

- a) ÇKS ve bağlı destekleme uygulamalarına ilişkin başvuru evrakının ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunun şeklen kontrolünü yapmak ve evrakı eksiksiz kabul etmek,
- b) Teslim aldığı müracaat dosyasının ilgili bölümünü ismiyle imzalamak.

Veri giriş görevlisinin görevleri

MADDE 15 – (1) Veri giriş görevlisinin görevleri şunlardır.

- a) Veri girişi yapılmak üzere kendisine verilen dosyadaki evrakın bilgilerini sisteme eksiksiz kaydetmek,
- b) Veri girişi esnasında tespit edilen eksiklikleri gidermek üzere ilçe sistem sorumlusuna bilgi vermek,
- c) Veri girişi yaptığı dosyanın ilgili bölümünü ismiyle imzalamak.

Destekleme uygulamaları birim sorumlusunun görevleri

MADDE 16 – (1) Destekleme uygulamaları birim sorumlusunun görevleri şunlardır.

- a) Destekleme uygulamalarında ÇKS ile ilgili iş ve işlemleri takip etmek,
 - b) Destekleme uygulamalarında icmal işlemlerini takip etmek,
 - c) Destekleme mevzuatlarının oluşturulmasında ilgili birimlerle koordinasyon sağlamak.
- "ç) Yapılacak desteklemeleri ve ürünleri sisteme tanımlamak."

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇKS'ye Kayıt Edilmeyecek Olanlar

Kayıtlara dahil edilmeyecek kişi ve araziler

MADDE 17 – (1) Aşağıda belirtilenler ~~Çiftçi Kayıt Sistemine~~ **ÇKSye** kayıt edilemez:

- a) Bu Yönetmeliğin ~~altıncı~~ **6ncı ve yedinci 7inci maddelerinde belirtilen şartları sağlamayanlar,**
- b) **Tapu tescil işlemleri bitirilmiş alanlar, keşif raporları ile,**
- c) Kiralama ve/veya tahsis yoluyla kullanım hakkı alınmayan, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 708 inci, 715 inci ve 999 uncu maddeleri, 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu, 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanununun 16 ncı maddesinin (B) bendi ve 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu hükümleri uyarınca, **devletin hüküm ve tasarrufu altında**

bulunan ve kamu yararına olan taşınmaz mallar ile kadastro geçmemiş birimlerde **tarım arazisi vasfı olmayan** ve yeni tarıma açıldığı tespit edilen alanlar üzerinde tarımsal üretimde bulunulan araziler,

ç) Kiralama ve/veya tahsis yoluyla kullanım hakkı alınmayan **Mülkiyeti kamulaştırılan araziler,**

d) Üzerinde tarımsal faaliyet yapılmayan **arsa ve arazilerle halihazırda taşlık, kayalık ve ham toprak vasfında olan araziler,**

e) **Kira sözleşmesi olmayan, sahibi ölmüş ve mirasçıları bulunamayan tarım arazileri,**

f) **Maliki ölmüş olmakla birlikte tapu kayıtlarında mirasçıları adına intikali yapılmamış araziler.**

“g) Hisseye isabet eden alanların bölünerek kiraya verilmesi durumunda, 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun ilgili hükümlerinde yer alan asgari tarımsal büyüklük altında kalan araziler.”

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Yararlanma hakkı

MADDE 18 – (1) Çiftçinin ve tarımsal faaliyet bilgilerinin ÇKS’ye kayıtlı olması, ÇKS’ye bağlı olarak yapılabilecek uygulamaların diğer şartlarını yerine getirmeksizin bu uygulamalardan yararlanma hakkı doğurmaz. **ÇKS’ye yapılan kayıtlar, esas olarak tarımsal faaliyetin belirlenmesine yöneliktir.** Bu kayıtlar hiçbir şekilde mülkiyet tespitinde esas alınmaz ve mülkiyet hakkı doğurmaz.

Entegrasyon

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulamasında Bakanlık bünyesindeki elektronik ortamda bulunan verilerden ve ihtiyaç halinde diğer kurum ve kuruluşların veri tabanlarında yer alan elektronik verilerden yararlanır. Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması sonucunda, ÇKS veri tabanında yer alan veriler Bakanlıkça oluşturulacak diğer bilgi sistemlerine entegre edilebilir.

Veri paylaşımı

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde ÇKS’ye kayıt olanlar, verilerin kullanım ve paylaşım hakkının Bakanlıkta olduğunu kabul ederler. ÇKS’de yer alan veriler, mevzuatları gereği kullanma ihtiyacı duyan kurum ve kuruluşlarla şartları Bakanlık tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde izleyici olarak paylaşılır.

Güvenlik

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki işlemleri yürütmek üzere sistem yöneticisi ve il/ilçe sistem sorumlularınca kendilerine kullanıcı adı ve şifresi verilenler, bunları hiçbir surette başkaları ile paylaşamaz. ÇKS verileri paylaşılan kurum ve kuruluşlar, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde hareket etmek zorundadırlar. Bu hükme aykırı davranışlar doğacak zararların tazmininden sorumludur.

Görevlilerin sorumlulukları

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelikle kendilerine verilen görev ve sorumluluklarının gereklerine aykırı hareket edenler hakkında ilgili mevzuat hükümlerine göre idari ve adli işlem uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 23 – (1) 16/4/2005 tarihli ve 25788 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmış olup söz konusu Yönetmeliğe yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

İntibak ve geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) ~~2014 üretim yılına ilişkin ÇKS başvuruları 30/6/2014 tarihinde sona erer. Bu tarih gerekli görüldüğü takdirde Bakanlık tarafından uzatılabilir. Çiftçilerin bu tarihten sonra sahip oldukları veya kiralandıkları tarım arazileri hariç olmak üzere ÇKS’ye yeni bir çiftçi ve arazi kaydı yapılamaz. Mücbir sebeplerden kaynaklanan üretim bilgisi değişiklikleri üretim yılı içerisinde yapılabilir.~~

~~(2) Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde köşe noktaları koordinat değerlerini içeren keşif raporları ile kayıtları yapılacağı belirtilen tarım arazilerinin 2014 üretim yılı kayıtları, bu araziler için daha önceki üretim yıllarında hazırlanan köşe noktaları koordinat değerlerini içeren ve/veya içermeyen keşif raporları ile yapılabilir.~~

(3) (Ek:RG-11/2/2016-29621)⁽¹⁾ 2015 üretim yılına ilişkin çiftçi başvuruları 29/2/2016 tarihinde sona erer.

(4) (Ek:RG-15/11/2016-29889)⁽²⁾ 2016 üretim yılına ilişkin çiftçi başvuruları 31/12/2016 tarihinde sona erer.

(5) (Ek:RG-16/12/2017-30272)⁽³⁾ 2017 üretim yılına ilişkin çiftçi başvuruları 31/12/2017 tarihinde sona erer.

(6) (Ek:RG-1/12/2018-30612)⁽⁴⁾ 2018 üretim yılına ilişkin çiftçi başvuruları 31/12/2018 tarihinde sona erer.

(7) (Ek:RG-20/8/2020-31219)⁽⁵⁾ 2020 üretim yılına ilişkin çiftçi başvuruları 1/9/2020 tarihinde sona erer.

Yürürlük

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik 1/11/2013 tarihinden geçerli olmak üzere yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

⁽¹⁾ 11/2/2016 tarihli ve 29621 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik değişikliği ile Geçici 1 nci maddesinin üçüncü fıkrası 30/6/2015 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

⁽²⁾ Bu değişiklik 30/6/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

⁽³⁾ Bu değişiklik 30/6/2017 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

⁽⁴⁾ Bu değişiklik 30/6/2018 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

⁽⁵⁾ Bu değişiklik 30/6/2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 13- Aynı Yönetmeliğin ekleri ekteki şekilde değiştirilmiştir.

[Ekleri için tıklayınız.](#)

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	27/5/2014	29012
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	30/12/2014	29221 Mükerrer
2.	11/2/2014	29621
3.	15/11/2016	29889
4.	16/12/2017	30272
5.	1/12/2018	30612
6.	20/8/2020	31219
7.	25/4/2021	31465